

ORDU ONEAN AUGUSTIN

Txikitako lagunak eta eskolako lagunak berba bigun eta samurberak izan jakuz, gure belaunaldian beintzat. Oraintxe be, eretia dogunean alkarri gomuterazo eta pozarren jarri oi gara. Txikitako lagun, betiko adiskide; edo orrelakoren bat.

Uri berebean jaio ez ginealako —bai, oster. auzo auzuan— Augustin eta biok, zeatzean ez gara txikitako ez eskolako lagun izan. Orraitino geroago, ogei urtera eldu baino leen —baina bako-txa bere urian, eta alkarregaz ez gorputzez-euskal eskola zabal eta sakabanatuan eskola mutil berezi biurtu ginean.

Augustin gazterik asi zan idazten eta zaartzaroan be, lan ori, ez dau laga Gizonaren etorria! Irakaslerako eskolatu zan, eta bere bide ori ez eban itsumustuan edo arinkeriaz aukeratu. Alan be, bizitzaldian era ezbardinetako ardurak eta ekinak izan ditu.

Bere jita, kazetariarena izan da. Joera onek gogoia ta adorea ez-zik lurra bizkorra be eskatzen dau; eta erabili bear dan izkuntzea sakon zabal ezagutzea be bai.

Euskal atala eukan egunerokora bialtzen zituan bere leenengotako idatziak, bizitza arrunteko albistak eta ganerako esamesak. Arik lasterrean teatru lanak atonduten asi zan. Kanpoko mundua bere barruko ganbarara eroango eban, eta or lagunak, pertsonaiak, jazokune eta egoerak, apan eta garrak morapilotuta, elertiko emoi biurtuko. Urrengo urratsa kontakizunak, ipuiñak, nobelak idaztea. Poesi mendiaren aldapan be saiatu izan da, eta kanta barrien letrak ezezik olerki sentigarriak be laga deuskuz.

Aitatu doguzan arlo guztietan an or emen izan direan batzaldi batzuetara bere lanak agertu eta urteetan sariak sari lortu izan ditu.

Idatzitako edozein lanek bere balioa dauka, gurari dagokionez. Baiña jantzia, izkerea be nai-ta-naiez aintzat eta aztertu bear. Ariari jarraitu aal izateko azalpen eta deskribapenak jasean atonduko ditu, eta beste ikuspegia, alkarriketak berebiziko nortasuna dabe Augustinen lerroetan. Erriagandik zuzenean arturiko izkerea dau-ta, gure aietako arrain bizi-biziak lakoak dira. Eztabada zorrotz eta batzuetan gordin samarrak, irakurleak irribarreka beraganduten ditu, testulariaren gatza ta piparra daukelako.

Orrelan ba, edozetariako arrainak artu ditu literatura itsasoan, baiña arraiñok —pita meea edo lodia, zelan dan— banan banan arrapatu ditu, eta ez arrasteruaren sare transkilagaz brastadan. Argitaratu dituan liburuak ainbat dira. Bakotxetik bat artu eta besuar-tean estutu ezetz!

Erlojuaren aurka diarduan gizona da. Gibel onekoa, oster. Eginbearrak arduraz asita arduraz amaitzen dakiana. Augustinen errekan ura-beerak izan arren, bere ontzirik ez da sekula ondoa jota

Omenaldia. Dantzariak

geratu. Beti azalean, beti aratinik, eta kare-lak garbi.

Bere idatzietan Ondarroa da geienbat protagonistia.

Eta itsasua...

Langelaratu, eta paper zuria eskura baiño leen, idazle onen buruan ordenadoreak lan egin dau. Ezin bestela ainbeste gauza ezbardin jorratu. Eta ederti orraziz orraztu.

Kontakizun ernagarriak maneatu ditu, gure aldikoak eta. Baiña leenagoko eta ta pasadio salmeratsuak be, zoragarri kontatu izan deuskuz.

Aldi erbi bainotsuetako gertaera gazi gozoak, arrantzale erri bear-tsuaren arnasartean uretuak. Kortzeleku mamuen geriza luzeak eta itsasuaren marru berbots antzekoak sortuerazoak.

Orraitio Zubikarai idazle bakarrik ez da izan. Irratietan eta jentaurrean amaika itzaldi egin dau. Teatro alorreko lan jasekoak be eratu ditu, eta ondarrutarrak antzerki eta kanta, erririk erri ibili izan dira, unada ilun eta bildurpeketan artan be. Aspaldion Kultura Etxeko artezkari duzue eta eragile adoretzu.

Txomin Agirre mozal eta minberatsuak ogeigarren mende onen asierako Ondarroa ezagutu eta kantatu eban; bere "Arranondo" kutuna.

Arrezkero Zubikarai Bedialauneta duzue aren jarraitzailea, uriko bizimoduaren esale nekazezina. Ganera, uri eta baserrietako istoriak eta argitasunak batu, eta liburu asko agertu ditu. Ingurueta-ko zokondoak be zeatz ezagutzen ditu, perretxiku zaleak bere bazter ezkutuak lez.

Izkereari gagozala, bein eta barriro esan dau R.M. Azkueren iztegi totoloan, Artibai amaierako barbarik asko ez dela sartu izan.

Oraingo aldi filologo ugari da euskal-alorrean be. Augustinen lanak arakatu eta a bera egiten asi zan iztegiñoa mardotuteko, or dabe miats aberatsa, berberaren orrialdetan.

Zein gozo ta eder dan erriko seme zintzo bateri jaioterrian gutziko omena atondutea; eta beraz, euskereari.

"Ondarru, erri bera"... esaten, txikitatik dakigu.

Amatu duzue sasoi egokian, eta berotasun orretan iraun begi erriak.

Zeuen "itsaso bazterra" goratuten ez dau parerik izan irurogei urte oneetan.

Ordu onean, Augustin.

Eusebio Erkiaga, 1992
Omenaldia 1992 Liburuska
Ondarroa
(Egokitua)